

ULV I NORGE PR. 11. DESEMBER 2024 FORELØPIGE KONKLUSJONER FOR VINTEREN 2024-2025

RAPPORT 1

Bakgrunnen for denne foreløpige statusrapporten om ulv i Norge er pågående og mangeårige felles svensk-norske bestandsregistreringer av ulv i vinterhalvåret. Resultatene er de første fra denne vinteren og gir et sammendrag over det som pr. 11. desember er dokumentert og kartlagt om ulvens status i Norge vinteren 2024-2025. Disse foreløpige resultatene på norsk side bygger på systematiske sporinger av ulv på snø gjennomført av Statens naturoppsyn (SNO) og Universitetet i Innlandet, DNA-analyser ved Rovdata av innsamlet genetisk materiale og mer tilfeldige meldinger om ulv som er kvalitetssikret og kan skilles fra andre ulver på annen måte. Alt datagrunnlag er innlagt i Miljødirektoratets Rovbase. Ulveregistreringene er en del av Det nasjonale overvåkingsprogrammet for store rovdyr i Norge. Når det gjelder ulver med tilhold på tvers av riksgrensen, er länsstyrelsene ansvarlige for sporinger på svensk side, mens DNA-analyser av svensk innsamlet genetisk materiale blir gjennomført av Grimsö forskningsstations DNA-lab ved Sveriges lantbruksuniversitet (SLU). Alle svenske opplysninger legges også inn i den felles skandinaviske Rovbasen ved Miljødirektoratet. Den mangeårige felles skandinaviske overvåkingssesongen varer fra 1. oktober 2024 - 31. mars 2025.

Mer detaljer om bakgrunn og metodikk som brukes i registreringene av ulv finnes i den offisielle sluttrapporten fra forrige vinter: Wabakken m.fl. 2024: Bestandsovervåking av ulv vinteren 2023-2024. Bestandsstatus for store rovdyr i Skandinavia, 1-2024. Rovdata, Viltskadecenter og Universitetet i Innlandet. 61 s. Denne og andre årlig utgitte statusrapporter fra perioden 1998-2023 er tilgjengelige på hjemmesidene til Rovdata (<http://www.rovdata.no>), Universitetet i Innlandet (www.inn.no), Det Skandinaviske Ulvforskningsprosjektet - SKANDULV (<http://www.slu.se/skandulv>) og Viltskadecenter (SLU) (<http://www.slu.se/viltskadecenter>).

Når det gjelder metoder og kriterier som blir brukt i registreringene henvises det til felles svensk-norske instruksjoner på Rovdata (<https://rovdata.no/Ulv/Instrukser.aspx>). En ny endelig statusrapport for ulv i Norge og Skandinavia for vinteren 2024-2025 er sammen med faglige samarbeidspartnere i Sverige planlagt ferdigstilt til 1. juni 2025.

Antall og utbredelse 2024-2025

For perioden 1. oktober-11. desember i vintersesongen 2024-2025 er det foreløpig dokumentert totalt 39-50 ulver med tilhold i Norge eller på begge sider av riksgrensen mot Sverige (Tabell 1). Av disse er så langt 24-33 ulver klassifisert med helnorsk tilhold (Tabell 1; Figur 1). I ulvetelleren til Rovdata v/NINA i Trondheim, som oppdateres fortløpende ved DNA-analyser, var det pr. 11. desember identifisert 31 ulver i Norge.

Utbredelsen av ulv i Norge er som i tidligere år hovedsakelig konsentrert til fylkene med ulvesone i Sørøst-Norge, dvs. i østre deler av Innlandet (øst for Glomma), Akershus (øst for E6) og Østfold. Dessuten er et fåtall enkelt-ulver også dokumentert i andre deler av Norge, i Finnmark, Trøndelag og Agder fylker (Tabell 1). Flokker eller par av ulv i Norge er kun bekreftet innenfor deler av ulvesonen i Innlandet (østre Hedmark) og Akershus fylker (Figur 1). Hele Østfold fylke dekkes av ulvesone, men der er foreløpig kun én ulv dokumentert (Tabell 1).

Valpekull bekreftet født i 2024

Med utgangspunkt i gjeldende kriterier for felles svensk-norsk registrering av ulv i Skandinavia er det så langt i vinter dokumentert tre helnorske valpekull (Julussa, Disenå, Setten). Basert på kriteriene for bestandsregistrering vil det i tiden framover være særskilt viktig å prioritere sporing (med tilhørende DNA-analyser) i Setten-reviret og tilgrensende revir for endelig fastsetting av antall individer og faktiske revirgrenser, og dessuten avklare om den reproduktive finsk-russiske hannulven fortsatt har tilhold i Setten (Tabell 1, Figur 1).

Ulvevalper er i år også påvist født i tre grenserevir, dvs. ulver med stasjonært tilhold på tvers av riksgrensen, (Tabell 1, Figur 1: Gråberget, Kymmen og etter all sannsynlighet Kynna).

Døde ulver

Utenfor norsk ulvesone, som er opprettet av Stortinget, er årlig lisensjakt på ulv tillatt fra 1. desember og pågår fram til og med 31. mai, hvis ikke lisenskvoten blir fylt tidligere. Utenfor ulvesonen i Sør-Norge t.o.m. Trøndelag er det i 2024-2025 fra og med 1. desember gitt en lisenskvote på til sammen 27 dyr. I fellingsperioden 1-11. desember, der det tidligere år oftest er skutt ulv, er ingen ulver kjent avlivet i år på landsbasis. I samme sørnorske område utenfor ulvesonen med lisensjakt er det i løpet av de første 72 dagene av ulveregistreringene hittil påvist 2-3 dyr (Tabell 1).

I Rotnareviret på Finnskogen (Åsnes-Grue) hadde en flokk på 8 ulver tilhold sist vinter (2023-2024). Et halvt år seinere er det nå mye som kan tyde på at flokken ikke lenger eksisterer.

Meld fra om ulv eller ulvespor!

Denne foreløpige rapporten bygger på alt tilgjengelig materiale om ulv som er lagt inn i Miljødirektoratets Rovbase for perioden 1. oktober – 11. desember 2024. I tiden framover gjenstår mye sporing, DNA-innsamling og annet registreringsarbeid før kartleggingen av ulvens status i Norge denne vinteren er avsluttet.

Alle meldinger om spor eller observasjoner av ulv mottas med takk. Dette gjelder spesielt der det er mistanke om at ulv kan ha ynglet i år. Avklaring om hvilke revir som har ulver med stasjonært tilhold på tvers av riksgrensen er også særskilt viktig å dokumentere ved sporing og DNA-funn.

Ulvespor, andre observasjoner og funn kan meldes til Statens naturoppsyn (SNO) eller til Universitetet i Innlandet, Evenstad.

Med vennlig hilsen

Petter Wabakken

Prosjektleder
Universitetet i Innlandet
Fakultet for Anvendt økologi,
Landbruksfag og Bioteknologi
Evenstad, 2480 Koppang
Telefon: (+47) 97044518
E-mail: petter.wabakken@inn.no

Kristoffer Nordli

Feltkoordinator
Universitetet i Innlandet
Fakultet for Anvendt økologi,
Landbruksfag og Bioteknologi
Evenstad, 2480 Koppang
Telefon: (+47) 41907877
E-mail: kristoffer.nordli@inn.no

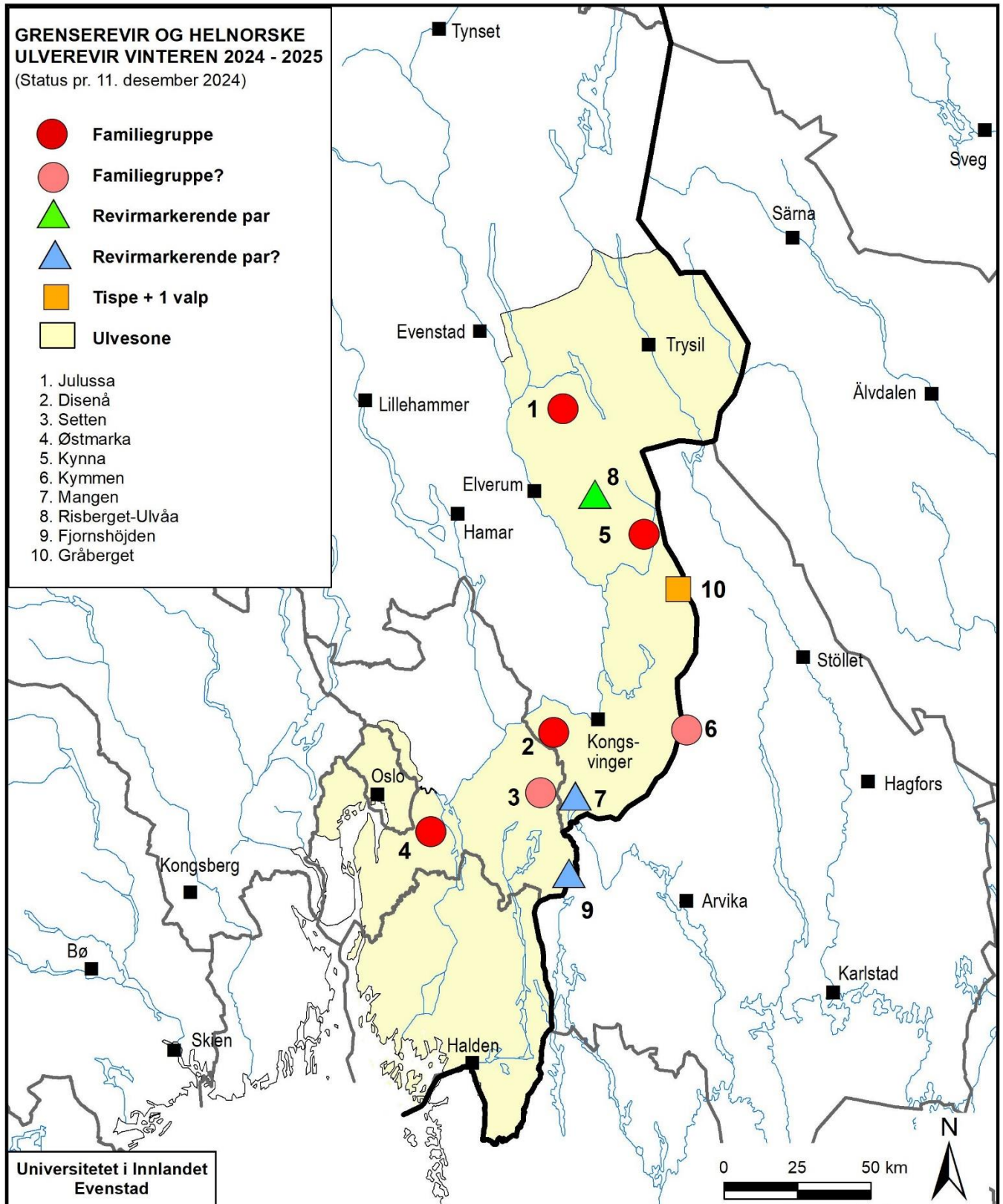
Erling Maartmann

Feltkoordinator
Universitetet i Innlandet
Fakultet for Anvendt økologi,
Landbruksfag og Bioteknologi
Evenstad, 2480 Koppang
Telefon: (+47) 48112070
E-mail: erling.maartmann@inn.no

Tabell 1. Ulv hittil dokumentert i Norge pr 11. desember vinteren 2024-2025 med foreløpig helnorsk tilhold (24-33), tilhold på begge sider av riksgrensen (6-7), eller med usikker grensestatus (9-10). Antall valpekull født i 2024 og som hittil er dokumentert i den årlige felles skandinaviske overvåkingsperioden 1. oktober – 31. mars er også vist.

REVIR/ område	Revir nr	LAND	FYLKE/LÄN	Sosial status 2024-25	Kull i 2024	Foreløpig ant. ulver
Julussa	1	N	Innlandet	Familiegruppe	Ja	6
Disenå	2	N	Innlandet	Familiegruppe	Ja	4 ¹
Setten	3	N	Akershus/Innlandet	Familiegruppe? ²	Ja	3-8 ²
Østmarka	4	N	Akershus	Familiegruppe	Nei?	3 ³
Kynna	5	N/S?	Innlandet/Värmland?	Familiegruppe	Ja	7-8 ⁴
Kymmen	6	S/N	Värmland/Innlandet	Familiegruppe? ⁵	Ja	2-3 ⁵
Mangen? ⁶	7	N	Innlandet	Revirmark. par?	?	2 ⁶
Risberget-Ulvåa	8	N/S?	Innlandet/Värmland?	Revirmark. par	?	2
Fjornshöjden	9	N/S	Akershus/Värmland	Revirmark. par? ⁷	Nei	2 ⁷
Gråberget	10	N/S	Innlandet/Värmland	Stasjonære ⁸	Ja	2 ⁸
Pasvik		N	Finnmark	Ikke stasjonær?	Nei	1
Pasvik		N	Finnmark	Ikke stasjonær?	Nei	1
Kautokeino		N	Finnmark	Ikke stasjonær?	Nei	0-1
Tydal		N	Trøndelag	Ikke stasjonær?	Nei	0-1
Evenstadkjølen		N	Innlandet	Stasjonær?	Nei	1
Deset		N	Innlandet	Stasjonær?	Nei	0-1
Hernes		N	Innlandet	Ikke stasjonær?	Nei	0-1
Fetsund SØ		N	Akershus	Ikke stasjonær?	Nei	1
Boksjø		N	Østfold	Stasjonær?	Nei?	1 ⁹
Lyngdal		N	Agder	Stasjonær?	Nei	1 ¹⁰
Totalt						39-50

- DNA fra 2 foreldre og 1 valp. Video med 4 dyr <1 km fra DNA-funn av de 3. Nytt revir. Ikke registrert som par sist vinter.
- DNA 3 nye avkom. Ingen foreldre påvist ved DNA etter mars 2024. Video m 8 ulver 16. oktober, trolig Setten (alt. Disenå?)
- Paret + 1 eldre avkom (født før 2024) er dokumentert ved DNA.
- Viltkamera: 8 mest sannsynlig, men 7 kan foreløpig ikke utelukkes. Begge foreldre og avkom dokumentert ved DNA.
- 1 årsvalp DNA-dokumentert i Sverige. Foreløpig kun mor til valpen dokumentert på norsk side (DNA på barmark).
- Video, men DNA eller sporing av paret mangler. Begge helt eldelvis hvite haletipper, tyder på Mangen-ulver, trolig paret.
- 2 gjenværende avkom av ulikt kjønn fra en flokk på 8, der 6 ble lisensfelt i januar 2024. Minimum 1 av de 2 markerer revir.
- Atferd på snø og DNA: Tispe m/1 årsvalp påvist. Ikke DNA fra far til valp etter 29.10.2023. Nytt revir, ikke påvist sist vinter.
- Eneste ulv så langt dokumentert innenfor ulvesonen i Østfold fylke.
- Påvist ved dokumentert ulvedrept sau. Ingen ulv DNA-identifisert i Agder-Rogaland etter 1. oktober 2024.

Figur 1. Utbredelse av helnorske og svensk-norske ulverevir. Revirene er ikke endelig kartlagt og er vist med symboler som illustrerer omtrentlig lokalisering for perioden 1. oktober-11. desember 2024. Revirnumre er de samme som oppgitt i Tabell 1.